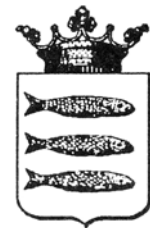

DORPSORGaan

SPAARNDAM

Dorpsorgaan

Blad van de Dorpsraad Spaarndam
Onder verantwoordelijkheid van de redactie

27^e jaargang 1993 nr. 4

Redactie

Gerrit van den Beldt, Ageeth de Kuijer,
Herman Radema, Willem van Warmerdam

Adres

Westkolk 4, Spaarndam-West

Vormgeving

Willem van Warmerdam

Oplaag

1250 exemplaren

Verspreiding

Huis-aan-huis binnen de bebouwde kom
van Spaarndam

Toezen ding per post

f 15,- per jaar (4 nummers) over te maken
op bankrekeningnummer 11.83.08.092,
(Rabobank Spaarndam) t.n.v. Stichting
Dorpsraad Spaarndam

Redactioneel

Het weer zoals dat zo mooi bij de kerstda-
gen hoort, is helaas alweer voorbij. Nog
even en we zitten in een nieuw jaar. Ook
in 1994 zijn we van plan ons weer volledig
in te zetten voor een rijk en goed gevuld
Dorpsorgaan, zodat u op de hoogte blijft
van het reilen en zeilen in en om uw dorp.

In dit Dorpsorgaan enkele terugblikken
- Kluchten - Kroniek - Jubileumconcert
SGK;
de gebruikelijke rubrieken
- In gesprek met - Dorpsraad heeft -
Dorpsagenda - Geschiedenis;
en uiteraard ook een blik vooruit
- Dorpskerstzang - Nieuwjaarsreceptie -
Jubileum SV Spaarnwoude.

Ook wordt er geschreven over de nieuwe
actiegroep SOS-Spaarndam, een groep die
zich zorgen maakt over de toekomstplan-
nen van Schiphol.

Een Dorpsorgaan dat de moeite waard
is om door te lezen. Neem er de tijd voor
tijdens de kerstvakantie!

De redactie wenst u fijne feestdagen en
een goed en gezond 1994.

Inhoudsopgave

De Dorpsraad heeft...	2
SOS-Spaarndam	3
Dank aan de bezorgers	3
Nieuwjaarsreceptie	3
Kroniek van Spaarndam	4
De Kluchten	8
De bouw van een stoomgemaal in Spaarndam II	9
In gesprek met	13
Rondom het dorp	15
Spaarndams Gemengd Koor	18
Speeltuinvereniging "Nieuw Leven"	20
Programma-overzicht jubileumweek SV Spaarnwoude	21
Jubileumgeschenken Kruisvereniging	21
Schiphol, een bron van nog meer ergernis	22
Dorpskerstzang	24
Dorpsagenda	24
Privéberichten	24

Mededelingen van de Dorpsraad

Samenstelling en taakverdeling Dorpsraad Spaarndam

<i>voorzitter</i>	Wil van Warmerdam	Spaarndammerdijk 95A	383573	2-3-5
<i>secretaris</i>	Marga Duinker	Van Beaumontstraat 20	378087	4
<i>penningmeester</i>	Theo van Lieshout	Clara v Spaarnwoudestraat 48	373648	3-6-7-10
<i>vice voorzitter</i>	Jan Berk	Visserseinde 25	371981	4-7-9
<i>leden</i>	Mary Scholtemeijer	Oostkolk 15	373654	1-2-3-5-6
	Trudy Coosemans	Vermootenstraat 8	383864	3-6-8
	Jolijt de Jong	Visserseinde 49	370654	4-6-8
<i>adviseurs</i>	Jan Bischof	Claas van Kietenstraat 1	372770	8
	Piet Stapel	Pol 46	370840	1-4

<i>werkcommissies</i>	1.	Commissie Dorpsgezicht Spaarndam
(zie de cijfers	2.	Werkcommissie Verkeer (tevens P. de Boer, E. Dummer en R. Stapel)
achter de	3.	Werkcommissie Ruimtelijke Ordening Intern
namen)	4.	Werkcommissie Ruimtelijke Ordening Extern
	5.	Werkcommissie Huisvesting
	6.	Werkcommissie Dorpsbelangen
	7.	Werkcommissie Verenigingen
	8.	Werkcommissie Milieu
	9.	Redactie Dorpsorgaan
	10.	Raad van Toezicht Dorpscentrum

De Dorpsraad heeft...

- zijn bezwaar tegen tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan voor de stort op Schoteroog ingetrokken, omdat zij de toezegging heeft gekregen dat de afsluitende zij-damwand eerst zal worden geslagen, alvorens men met storten gaat beginnen;
- bericht ontvangen van de Monumentencommissie van de gemeente Haarlem, dat de aanlegsteiger aan de Pol niet op de monumentenlijst geplaatst zal worden en dat voor een eventueel herstel eerst gelden beschikbaar moeten zijn;
- op een hoorzitting over de woonschepenhaven in Zijkanaal-B vernomen dat de daarin genoemde overgangperiode voor de gedoogzone uit het conceptplan geschrapt zal worden en dat er in het nieuwe plan mogelijk een uitbreiding gaat komen van 51 naar 70 schepen;
- gereageerd op het intergemeentelijk structuurplan van Gewest Zuid-Kennemerland dat zij als belangrijke items voor Spaarndam ziet: een rondweg om Spaarndam: indien bebouwing van het sportpark, dan alleen goedkope woningbouw en bij eventuele bouw op het terrein van de werf, hier ruimte te behouden voor bedrijven;
- iets meer kennis gekregen in de stoelendans over de verantwoordelijkheden in het beheer van dijk en wegen op Spaarndam, voor zover bekend:
 - wegdek en berm van de dijk wordt onderhouden door de gemeente Haarlem
 - het dijklichaam door Rijnland
 - de Kolk, nog geen duidelijkheid
 - gaten in het wegdek bij de brug en Grote Sluis zouden bij de provincie horen
 - woonschepen met hun tuintjes en parkeerplaatsen aan Zijkanaal-C eveneens de Provincie;
- bericht ontvangen dat er opnieuw aan B & W van Haarlem een voorstel is gedaan de bosjes langs het Jaagpad, welke als onveilig worden ervaren, te verwijderen!

Mededelingen van de Dorpsraad

Op 4 oktober j.l. was er een openbare dorpsraadvergadering. Belangrijkste gesprekspunt op die avond was de groei van Schiphol en de betekenis daarvan voor ons dorp. Bart Wiedemeijer, bestuurslid van de Stichting Platform Leefmilieu regio Schiphol, heeft helder en duidelijk uiteen gezet wat er verwacht kan worden en hoe onze toekomst daarom-trent er uit zal zien. Graag hadden we de tekst van zijn betoog in dit dorpsorgaan geplaatst: ruimte daarvoor echter is helaas niet aanwezig. Mocht u toch behoefte hebben om deze tekst te lezen, wendt u zich dan tot de Dorpsraad aan de Westkolk, via nummer 023 - 383864 (Trudy Coosemans, contactpersoon SOS-Spaarndam).

de Dorpsraad

Dank aan de bezorgers

Het dorpsorgaan wordt vier keer per jaar gratis huis aan huis bezorgd. De redactie beschikt dan ook over een aantal vrijwilligers. In dit Dorpsorgaan daarom graag een woord van dank aan hen.

Allereerst geldt die dank voor Hanneke Luijtzte die al jarenlang zorgt voor de distributie. Zij benadert de bezorgers en levert de afgestemde hoeveelheid bij hen af.

De bezorgers op wie wij in 1993 konden rekenen waren: dhr. Piet Stapel - de dames Rietje Balm - Greetje Hoek - Nannet en Bonnika Goede - de families van den Beldt - Luijtzte - Bas Coosemans - meisjes van der Staay - Floris en Arthur Streefkerk - Marga Duinker - Adriaan Alsema - meisjes Thissen - dames Goede - Alla Mohammad en Laura Kroon. Na verandering van de drukkerij hebben wij ook weer kunnen rekenen op de steun van een grote groep oud-gedienden die zorgden voor het raap- en netwerk. Ook aan hen onze hartelijke dank!

Wij zijn er verzekerd van dat door de inzet van deze vrijwilligers het Dorpsorgaan ook in 1994 weer bij u bezorgd zal worden.

Redactie

Nieuwjaarsreceptie

De jaarlijkse **Nieuwjaarsreceptie**, aangeboden door de Ondernemersvereniging Spaarndam, het Dorpscentrum en de Dorpsraad, zal dit keer plaatsvinden op **woensdag 5 januari 1994**. De uitnodiging zal voor die tijd huis aan huis verspreid worden.

Redactie

periode 1-9-1993 tot 26-11-1993

zo 5 sep S.V. Spaarnwoude jubileert. De feestcommissie werkt aan een jubileumboek waarin alle teams een plaatsje moeten krijgen. Daarom worden er vandaag foto's gemaakt. Het is een komen en gaan bij het Sportpark aan de Ringweg.

wo 8 sep Scheepswerf Stapel heeft een deel van de activiteiten naar Amsterdam-Noord verplaatst waar een loods wordt gehuurd op het voormalige terrein van de KNSM. Ook andere bedrijven als Amsterdam Shipdock en Niron behorend tot de Dutch Construction Group zijn daar actief. Daar worden onderdelen gebouwd voor de stormvloedkering in de Nieuwe Waterweg. De tekenkamer met ontwerpafdeling wordt overgeplaatst naar Sliedrecht waar wordt samen- gewerkt met de ontwerpafdeling van machinefabriek Vos. Het is nog onduidelijk of er in Spaarndam nog iets van Scheepswerf Stapel zal resteren.

Jaren zestig: Scheepswerf Stapel volop in bedrijf

vr 10 sep De woonbelangenvereniging "Ringwijk" uit Spaarndam wil graag meepraten over de toekomstige woningbouw op de sportvelden aan de Ringweg. De bouwplannen zijn ondertussen bekendgemaakt. B. en W. van Haarlemmerlie- de belooft met de vereniging om tafel te gaan zitten.

za 11 en zo 12 sep Op het Sportpark vindt in het kader van het jubileumjaar van S.V. Spaarn- woude een 25 uur durende softball-marathon plaats, afgesloten door een wedstrijd van de "dames 1" tegen het team van oud-internationals. Het wedstrijdschema begint zaterdag om 11.00 uur. Ook 's nachts wordt er gespeeld.

do 16 t/m
zo 19 sep

Aan de Ringweg wordt o.l.v. Hein Bergkamp het Zomerfestival georganiseerd. Het paalzitten duurt dit jaar 36 uur. Alle 16 deelnemers halen het. Een nieuwe attractie wordt gevormd door een rondvlucht over het dorp per helikopter, waarvoor veel belangstelling bestaat.

Deze zomer is aan de Oostkolk 15 een nieuwe onderneming van start gegaan. Het is het "Bloemenpakhuisje", waarvan regelmatig een foldertje met reclame in de bus valt met de hartelijke groeten van Mary (Stolk).

Tijdens de kunstmarkten die gedurende 5 zaterdagen in juli en augustus worden georganiseerd op de Kolk, is een werkgroep van de Oude Kerk actief om d.m.v. verschillende activiteiten middelen te verdienen die gebruikt worden voor het onderhoudsfonds van het uit 1627 stammende kerkgebouw. Dit jaar wordt in totaal een bedrag van f 5548,25 bereikt.

za 25 sep Het korps Rijkspolitie van de gemeente Haarlemmerliede organiseert een open dag op de speelplaats en in het gebouw van de St. Adalbertusschool.

zo 26 sep Vandaag overleed, 90 jaar oud, oud-dorpsgenoot J. Keij. Jarenlang werkte hij bij Scheepswerf Stapel en woonde hij in een ark aan de Pol.

ma 4 okt Dorpsgenoot Koos Pelsser, fractievoorzitter van Groen Links in de gemeente- raad van Haarlem, is voorgedragen als lijsttrekker voor de komende gemeen- teraadsverkiezingen.

In het Dorpscentrum organiseert de Dorpsraad de jaarlijkse openbare verga- dering. Het onderwerp vliegtuiglawaai staat centraal. Dorpsgenoot Bart Wiedemeijer is spreker namens het Platform Leefmilieu Regio Schiphol. Er wordt tot actie opgeroepen omdat Spaarndam de geluidsoverlast zat is. Enkele dagen later wordt het beeld van Hans Brinker op de Woerder Sluis een andere functie gegeven: door zijn vinger in zijn oor te stoppen en niet meer in de dijk wordt de strijd tegen het vliegtuiglawaai gesymboliseerd.

vr 8 okt Het Spaarndams Gemengd Koor viert zijn 85-jarig bestaan met een feestelijke concertavond in het Dorpscentrum. O.l.v. dirigent Pïet Roelofsen en met medewerking van verschillende solisten (waar onder onze dorpsgenoten Ingrid en Ewout van Dingstee), pianist Wim Leising en het "Crea Kamerorkest" o.l.v. Bas Pollard, wordt een uitstekend concert ten gehore gebracht.

za 9 okt Inwoners van Spaarndam-Oost kunnen nu ook gebruik maken van de treintaxi.

In het HD verschijnt een grote advertentie van de stichting "Kinderopvang Spaarndam" waarin personeel wordt gevraagd voor de activiteiten die de stichting gaat ontplooiën op het gebied van kinderdagverblijf en naschoolse opvang.

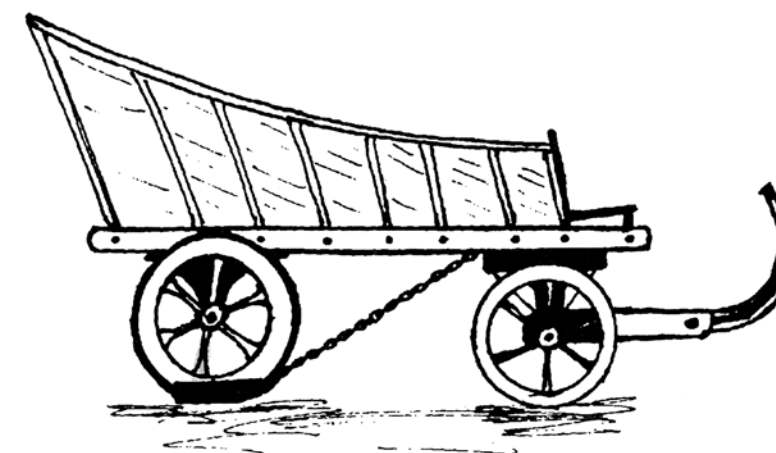
In de Boezem wordt zand gestort en later een stenen tapijt. Nu de renovatie van het dieselgemaal van Rijnland praktisch voltooid is moet de bodem van de Boezem extra worden vastgelegd om uitschuring door de krachtiger water- stroom te voorkomen.

Kroniek van Spaarndam

- ma 11 okt Han Bouwens begint met de uitbreiding en verbouwing van zijn supermarkt aan het Visserseind. Nu de vergunning voor nieuwbouw op Fort Noord te lang uitblijft en waarschijnlijk in het geheel niet afkomt, kan hij niet langer wachten en neemt maatregelen.
- za 16 okt Bij de luchthaven Schiphol wordt gedemonstreerd tegen het vliegtuiglawaai, m.n. van de nachtvluchten waardoor velen uit de slaap worden gehouden. Ook Spaarndammers zijn daar aanwezig getuige het spandoek "Spaarndam wil 's nachts rust".
- zo 17 okt Zuster André Lemmers viert haar 25-jarig kloosterjubileum en haar vijftigste verjaardag met een gezellig samenzijn voor familie, vrienden en bekenden op het klooster Alverna in Aerdenhout.
- do 21 okt De gemeente Haarlemmerliede stelt haar inwoners huis-aan-huis- in kennis van de begroting voor het jaar 1994 onder de titel "Optellen en aftrekken". Op 2 november wordt het stuk behandeld in de Raad.
- Juf Greet de Zwart verlaat na 20 jaar de Spaarneschool. Met hart en ziel heeft ze er gewerkt en vele dorpsgenoten hebben een dierbare herinnering aan haar. Ze gaat werken op de Hildebrandschool, een speciale school voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden.
- Ook op Spaarndam blijken (Clara van Spaarnwoudestraat) mensen met een soort draadloze telefoon in de weer te zijn die veel storing in de televisie-uitzending veroorzaakt in de omgeving. De radiocontroledienst komt het apparaat vernietigen. Een waarschuwing voor anderen: let op de kwaliteit van dat soort apparaten.
- wo 27 okt Bij radarsnelheidscontroles in Haarlem-Noord worden heel wat overtreders betrapt. Alleen in Spaarndam waar op het Visserseinde gecontroleerd wordt bij Albert Heijn rijdt geen van de 115 auto's te hard. Een schrale troost.
- Eindelijk wordt op de Mooie Nel een stroper betrapt. De man vist op snoekbaars met een zogeheten "war-net" van één meter hoog en honderd meter lang.
- vr 29 okt Voor de 27e keer organiseert Spaarndam (An-Eef-Adri-Ton) een kienavond voor Kinderhuis "De Basis" te Utrecht in het kader van het St. Nicolaasfeest. Vooraf kan men een presentje beschikbaar stellen voor de kien of loterij.
- Vandaag is Lenie van Essen-De Vogel overleden op de leeftijd van 69 jaar. Zij was de vrouw van Gerrit van Essen en woonde Purmer 100 in Lelystad.
- De Rijkspolitie van Haarlemmerliede roept de hulp in van burgemeester IJsselmuiden omdat door bezuinigingen het korps steeds meer wordt ingekrompen terwijl de taken, m.n. de toenemende criminaliteit in het recreatiegebied, alleen maar meer werk oplevert. Surveillance en gericht toezicht komen zo volledig in het gedrang.
- zo 7 nov Vandaag is Jacoba Elizabeth Verharen-De Nijs (tante Coba) overleden. Ze was de weduwe van J. E. (Joop) Verharen en woonde op de Rietpol.

Kroniek van Spaarndam

- di 9 nov De stichting "Kinderopvang Spaarndam" heeft per 1 januari 1994 ruimte om 130 kinderen op te vangen in het kinderdagverblijf, de peuterzaal en de naschoolse-opvang. Het voormalige postkantoor in het Dorpscentrum wordt verbouwd tot kinderdagverblijf. De peuterspeelzaal, die voorheen in het Dorpscentrum gevestigd was gaat, evenals de na-schoolse opvang naar het nieuwe speeltuingebouw van "Nieuw Leven". Ouders uit Spaarndam-Oost die verplaatsing van de peuterspeelzaal betreuren willen een nieuwe peuterspeelzaal inrichten in een lokaal van de St. Adalbertusschool aan de Ringweg onder de naam "Het Peutertje". Daartoe hebben ze een voorlopig bestuur gevormd. De gemeenteraad van Haarlemmerliede wil hen echter geen subsidie verschaffen.
- wo 10 nov In Diemen is oud-dorpsgenote Maria de Rooij overleden. Zij werd geboren op 17 december 1928.
- za 13 nov S.V. Spaarnwoude organiseert in het kader van het jubileumjaar een sponsor-loop.
- di 16 nov Dorpsgenote kunstenares Gerda Edens is op bezoek in Indonesië om daar te exposeren en gastlessen te geven. Haar dagboek aantekeningen van enkele dagen verschijnen in het HD. Een enthousiast verhaal zo ver van huis.
- za 19 nov Sinterklaas wordt enthousiast op Spaarndam verwelkomd. Per boot arriveert hij in de Kolk en gaat daar aan wal, waarna een rondgang door het dorp volgt.
- wo 24 nov Vandaag overleed J. Pouw op de leeftijd van 38 jaar, hij woonde Claes van Kietenstraat 11.
- do 25 nov De dames-I van SV Spaarnwoude promoveert alsnog naar de hoofdklasse softbal. Er is onverwacht een plaats vrijgekomen door de leegloop bij een andere vereniging.
- za 27 en
zo 28 nov "Die Spaerne Ghesellen" spelen in het Dorpscentrum een toneelstuk van William Douglas getiteld "Hartenvrouw".

De Kluchten

Zo noemde men op Spaarndam de hellingen van de zijwegen om op de hoger gelegen dijk te komen. Althans, zo noemen de oudere Spaarndammers ze, die benaming komt bij mijn weten nergens anders voor.

In Van Dale lezen we dat deze hellingen 'kluchten' worden genoemd.

Vroeger mochten deze kluchten niet bestraat worden, dit omdat de kluchten veelal te stijl waren voor de paarden, om de zwaar beladen wagens tegen de dijk op te trekken.

Zij gleden dan met hun met ijzer beslagen hoeven weg op het verharde wegdek, hetgeen dan ook uitsluitend keislag of grind mocht zijn.

Pas toen het vrachtvervoer niet meer per paard en wagen ging, maar meer per vrachtauto, werden de kluchten bestraat. Dit was eind jaren 30.

Bijzonder is hierbij nog te vermelden, dat het van de dijk naar beneden gaan ook een probleem gaf, omdat de wagens door de zware vrachten sneller gingen dan de paarden lopen konden en ze daarmee vaak uit het gareel duwden.

Om dit nu te voorkomen gebruikte men een ijzeren slede welke onder het achterwiel gelegd werd en dan met een ketting naar voren aan de wagen vastgemaakt werd.

Het 'slepen' van die ijzeren slof over het grind was dan voldoende om de wagen af te remmen.

Onderaan gekomen werd de ketting losgemaakt waarna het paard de wagen over de slof heen trok en de voerman na de slof opgepakt te hebben zijn weg kon vervolgen. Indien versleten dan werd de slof in de wagenmakerij van Balm van een nieuwe 'zool' voorzien.

Tot zover de kluchten en wat dies meer zij.

Jan Berk

Klucht in de Dikke Van Dale anno 1992

Het eigenlijke woord klucht heeft niet de betekenis van afhellende schuinte, op- of afrit. Dat is wel één van de zes betekenissen van het woord kluft. In sommige plaatsen, waaronder in Spaarndam, is de uitspraak van kluft in de loop der tijd verandert in klucht. Deze verandering is te vergelijken met het bestaan van het woord graft naast gracht.

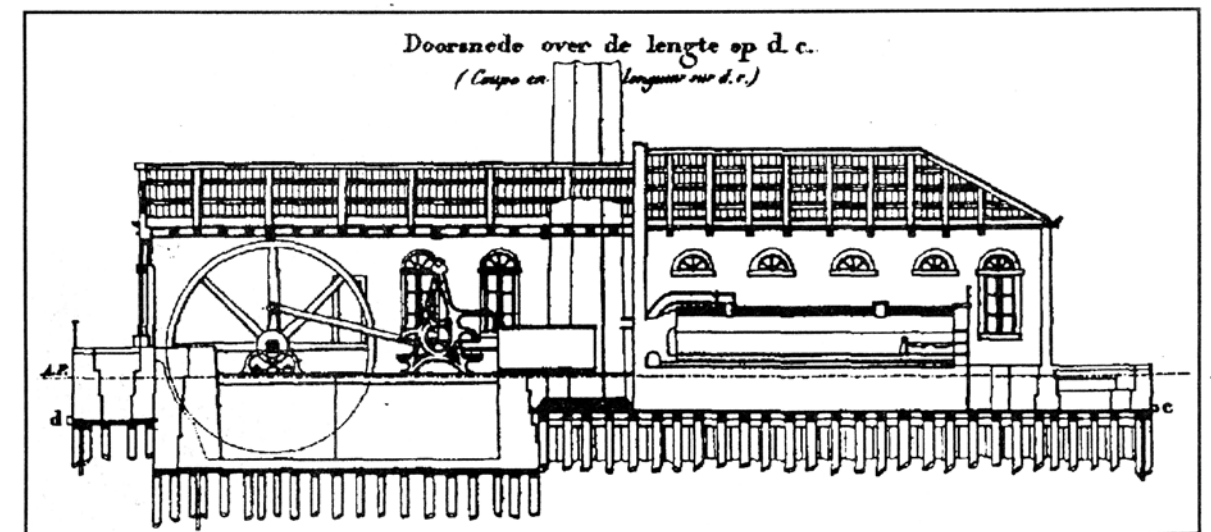

De bouw van een stoomgemaal in Spaarndam II

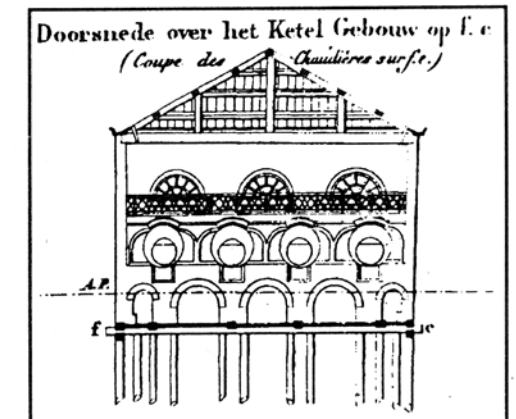
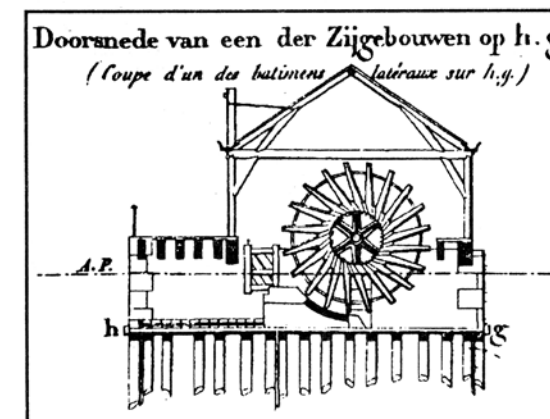
In Nederland had men in 1843 meer ervaring met de aanleg van kanalen en de bouw van sluizen dan met de bouw en installatie van stoommachines en bijpassende maalinrichting zoals die in het nieuwe gebouw aan het Spaarne gestalte moesten krijgen.

In april 1842 was met de firma Dixon en Comp. te Amsterdam een contract gesloten voor de levering en installatie van het stoomwerktuig in Spaarndam. De prijs bedroeg f 59.400,-. Daar kwam nog aardig wat bij zodat in het verslag werd opgemerkt dat deze kosten "reeds nu tot nabij een tonne gouds gekomen zijn". Zo was al gauw gebleken dat de as verzwaard moest worden. Dixon bracht daarvoor f 13.513,- in rekening.

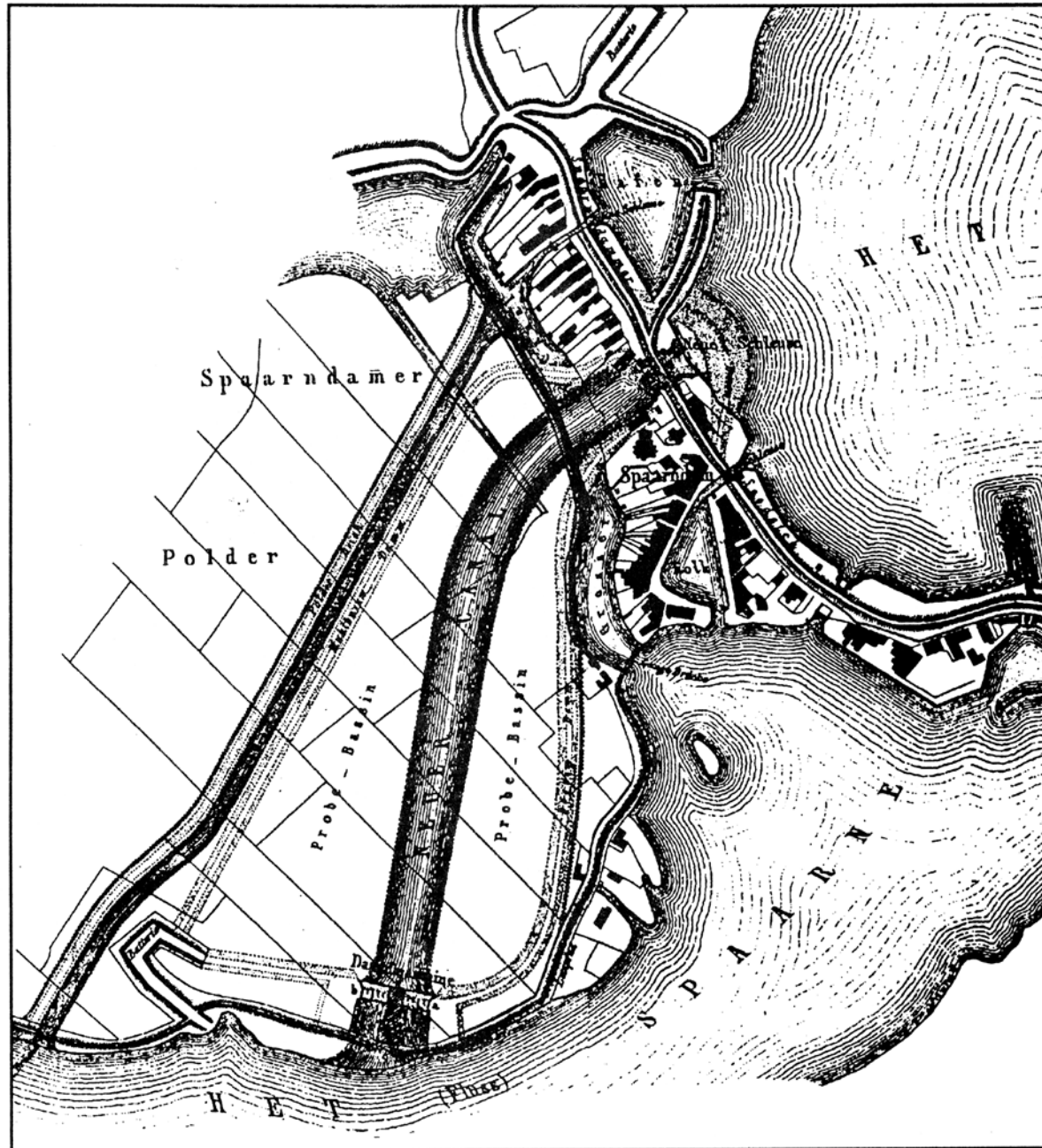
Het stoomgemaal bestond uit een stoomwerktuig met liggende cilinder van 1,52 m. middellijn bij een lengte van slag van 3,04 m. Het moest 10 slagen maken in een minuut. Het drijf wiel had een middellijn van 8,55 m. Er waren vier ketels met een middellijn van 1,65 m. bij een lengte van 11,50 m. De inrichting was opgezet naar het voorbeeld van de grote stoomwerktuigen in het graafschap Cornwallis in Engeland. Aan beide zijden werden 5 schepraders geïnstalleerd die samen een breedte besloegen van 22 m.

De nieuwe zeeluis in de IJdijk naast de kerk kreeg twee openingen van elk 7 m. breed en 3 m. diep. De lengte van deze sluis bedroeg 31,5 m. Naast de vloeddeuren gericht naar het IJ, waren er ook ebdeuren om het boezemkanaal tussen het gemaal en de sluis af te kunnen sluiten. Over de sluis werd een vaste brug gebouwd.

Op enige afstand van het boezemkanaal werden dijkes gebouwd. Zo ontstond een soort bassin waarin men met het stoomgemaal kon proefdraaien en de capaciteit van het nieuwe gemaal bij verschillende waterstanden zou kunnen meten. Bovendien zou in tijd van nood op deze wijze tot inundatie kunnen worden overgegaan wat de verdediging van de stad Amsterdam tegen een aanval over de Slaperdijk zou versterken.

Naar verwachting zouden alle werken in Spaarndam in 1844 gereed zijn en zoals in het verslag staat aangegeven "behoudens onvoorziene tegenspoed in werking komen". Ook de aanleg van de Ringvaart en de Ringdijk rond het Haarlemmer Meer zou dan in een eindstadium zijn gekomen. De bouw van de drie grote stoomgemalen (de Cruquius, de Leeghwater en de Lijnden) vergde echter meer tijd dan verwacht. Spaarndam spande in dit opzicht echter de kroon.

In mei 1843 zou de firma Dixon het stoomwerktuig in Spaarndam moeten opleveren. Elke dag later betekende een boete van f 40,- per dag. De fabrikant haalde de opleverdatum niet. Zijn leverantie werd een drama. Het zou tot november 1846 duren voordat het stoomgemaal in Spaarndam in geregelde dienst kon worden gesteld. Alles zat tegen. Het voornaamste was echter dat er in ons land te weinig ervaring was opgedaan met dit soort werktuigen.

Samengevat kunnen de volgende fouten en tegenslagen worden genoemd:

1. De fabriek "De Atlas" van de firma Dixon had de assen in Engeland besteld en deze afgedraaid om ze passend te maken. De Staatscommissie die toezicht hield op de uitvoering der werken vond de assen echter te dun. Deze heren hadden vooraf de tekeningen niet gecontroleerd. In dit geval trof de firma Dixon geen blaam en werd opdracht gegeven tot verzwarend.
2. Op 20 juli 1844 eerste proefneming: plaatsing voedingspomp verkeerd berekend, bij de eerste omwenteling geraakt door verbindingstang.
3. 9 september 1844 tweede proefneming: verbindingstang verwrongen.
4. 6 en 7 januari 1845 nieuwe proeven: het lukte om zes schepraderen te laten draaien. Problemen met de luchtpomp en verwringing van de bewegingsas der balansen. In februari volgden nieuwe proeven waarbij de 10 schepraderen tegelijk draaiden. Deze proef moest gestopt worden door ijsvorming op het Spaarne. Pas in april was het ijs gesmolten en konden de proeven worden voortgezet "met voldoende uitkomst".

Al deze proeven hadden de zuiverheid van de opstelling en de beweging van de stoommachine en de schepraderen moeten testen. Het "opgebrachte" water werd door een opening in de kade van de Achtervaart weer in het Spaarne teruggevoerd. Nu moest nog het vermogen getest worden. De opening naar de Achtervaart werd gedicht en de proefboezem volgepompt. Door het aantal kubieke meters af te zetten tegen de tijd kon de capaciteit gemeten worden.

5. Na wat proefnemingen werd besloten om per 1 juli 1845 enige dagen achtereenvolgend te gaan draaien. Daartoe moet de buitendam voor de boezemsluis worden opgeruimd en het eerste water kon nu via het boezemkanaal in het IJ afvloeien. Het gemaal werd in aanwezigheid van de heren der Commissie volledig in werking gesteld. Na enkele uren ontstond er echter een warmloper aan de rechter-as en later brak het blok tussen de water-as en de rechter werkas. Er moest een nieuwe koppeling worden gemaakt.
6. 20 augustus 1845: een draagbalk losgescheurd.
7. 11 oktober: problemen met de koppeling der assen.

Het geduld van dijkgraaf en hoogheemraden van Rijnland raakte op. De uitwatering in Halfweg was door de aanleg van de Ringdijk afgesneden van het Haarlemmer Meer. De natuurlijke lozing via de drie spuisluizen werkte daar minder effectief dan voorheen. Daarom moest het stoomgemaal in Spaarndam nodig in gebruik genomen worden. De Staatscommissie werd daarom onder druk gezet. Op 13 december 1845 werd het stoomgemaal te Spaarndam dan eindelijk voor de uitwatering van Rijnland in dienst gesteld. In die maand kon er 85 uur worden gedraaid.

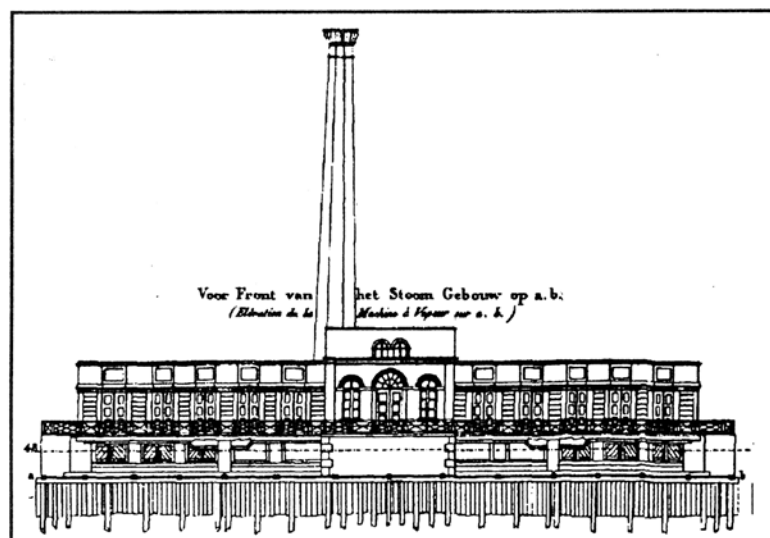
8. Er ontstonden echter weer problemen met de voedingspomp. Met beperkte capaciteit draaide men verder.
9. 5 februari 1846: een scheur in de naaf van het linker aandrijf wiel.
10. De werking op 31 maart hervat, zij het met beperkte capaciteit. Toen moesten de ketels worden schoongemaakt en lag het gemaal stil.
11. 2 mei 1846: bovenas der luchtpompsbeweging gebroken.
12. 11 mei werking hervat: water in de cilinder.

De heren van de Staatscommissie hakten toen de knoop door en verbraken het onderhoudscontract met de fabrikant en namen het stoomtuig in eigen beheer. Vanwege de bouw van de stoomgemalen die het Haarlemmer Meer moesten droogpompen had de commissie zelf een Engelse werktuigkundige in dienst. Het was de heer Husband. Hij onderzocht de opstelling en kwam tot de conclusie dat de waterassen niet zuiver gesteld waren. Onder zijn leiding volgde aanpassing en herstel. Zo kon uiteindelijk op 26 november 1846 het stoomgemaal in Spaarndam pas goed in geregelde dienst worden gesteld. Het geheel bleek uitstekend te functioneren en een geweldige betekenis te hebben voor de uitwatering van Rijnland.

De drooglegging van het Haarlemmer Meer is door de tegenslagen bij de bouw van het stoomgemaal in Spaarndam niet opgehouden. Toen de Ringdijk was gesloten en het droogmalen kon beginnen, was Spaarndam klaar.

Wordt vervolgd.

Gerrit van den Beldt

Bronvermelding:

1. Fockema Andreae, S.J. Wat er aan de droogmaking van de Haarlemmermeer vooraf ging; Amsterdam, 1955.
2. Fockema Andreae, S.J. Het Hoogheemraadschap van Rijnland; Leiden, 1934.
3. Jeurgens, Ch. De stormen van 1836 en het besluit tot droogmaking van het Haarlemmermeer; in: Holland 1989, blz 3 t/m 23.
4. Gevers van Endegeest, D.T. Over de droogmaking van het Haarlemmermeer deel I Leiden, 1843; deel II Leiden, 1853; deel III Leiden, 1861.

Mevrouw Mies Dibbits

Het gebeurt niet zo heel vaak dat er uit het oude dorp inwoners vertrekken. Wanneer dat wel gebeurt komt dat meestal omdat men noodgedwongen zijn of haar intrek moet nemen in een verpleeghuis of serviceflat. Een enkele keer heeft een verhuizing een andere, meer praktische reden; bijvoorbeeld om dicht bij familie of kinderen te wonen.

In oktober j.l. vertrok uit Spaarndam een vrouw die niet haar hele leven in Spaarndam heeft gewoond – van 1970 tot 1993 –, maar die toch een naam draagt die veel Spaarndammers kennen. Niet alleen omdat het de naam is van de directeur van de Spaarneschool uit de jaren zeventig, die met het Jenaplan zoveel opzien baarde, maar vooral ook omdat ze zelf iemand is die iets uitstraalde, iets waardoor men haar kende.

Een klein afscheidsgesprek met mevrouw Mies Dibbits. Van 1970 tot 1977 woonde ze met man en kinderen aan de Pol en na het overlijden van haar man ging ze op de Nieuwe Rijkweg wonen.

We spreken haar na de verhuizing in de huiskamer van haar vriendin, Nel Wijtsma, waar ze een paar dagen verblijft omdat ze het feestelijke concert van het SGK zo graag wilde bijwonen, niet als koorlid, maar als bezoeker. Jarenlang is Mies Dibbits enthousiast lid van het koor geweest. De laatste repetities, de zo belangrijke voor het concert, kon ze er echter niet bij zijn. Ze koos er daarom voor om in de zaal aanwezig te zijn.

Een duif in een kinderhand

Het gesprek gaat uiteraard over de vele jaren dat haar man verbonden was aan de Spaarneschool.

Meester Dibbits, zo werd hij genoemd in Spaarndam, kwam naar de Spaarneschool om daar een behoorlijke verandering aan te brengen. Het was wettelijk voor de Spaarndammers die enkel het klassieke onderwijs kenden. Toch duurde het niet lang of men was gewend aan Meester Dibbits die daar de scepter zwaaide en van de Spaarneschool een bloeiende Jenaplanschool maakte.

Mevrouw Mies Dibbits blijft even stilstaan bij die periode en vertelt hoe haar man bezeten was van zijn vak, en daarnaast zo'n fervent paardenliefhebber was.

Zijn bezetenheid voor het onderwijs kwam voort uit zijn studie orthopedagogiek en zijn relatie met het ZMOK-onderwijs. Theo Dibbits was van mening dat er in ieder kind wel iets goeds school. "Als een kind een duif op zijn hand kan houden, dan zit er toekomst in; dan is het goed", dat waren woorden die hij vaak zei.

In een ZMOK-school in Amsterdam, waaraan hij jarenlang verbonden is geweest, hangen als herinnering aan hem zijn vergulde werkschoenen.

Doch niet alleen het Jenaplan was zijn passie, ook maakte hij zich sterk voor een beter contact tussen Spaarndam-west en -oost, oftewel tussen openbaar en katholiek.

Zelf had mevrouw Dibbits niet echt een binding met het onderwijs. Ze had andere bezigheden nodig, want het gesprek in huize Dibbits dreigde te veel over onderwijs te gaan.

Al voor zij in Spaarndam kwamen wonen, was Mies Dibbits werkzaam in het bibliotheekwezen in Amsterdam. Ze is dat werk blijven doen tot haar pensionering.

Iedereen was en is zo aardig

Na het overlijden van haar man in 1977 leerde Mies Dibbits de Spaarndammers nog beter kennen dan daarvoor. Zoveel hulp, zoveel vriendelijkheid ontving zij toen. En door alle jaren heen bleef dat zo. Toch heeft ze zelf ook haar stempel gedrukt op het Spaarndamse sociale leven.

Als een van de eersten zette zij zich in voor Tafeltje Dek Je. Daarmee sloot zij in stilte het verbond met het dienstencentrum. Heel veel jaren is zij daarbij op de achtergrond betrokken geweest. Ze heeft nooit gevoeld voor een bestuursfunctie. Ze was op veel plaatsen inzetbaar, maar een bestuursfunctie liet zij aan anderen over.

Haar betrokkenheid bij het Dienstencentrum bestond uit de gymnastiek, het zwemmen en allerlei hand- en spandiensten. Daarnaast zat zij op het Spaarndams Gemengd Koor en was zij een van de eerste vrouwen die in het Dorpshuis aan de biljarttafel stond. Ook is ze lange tijd betrokken geweest bij de Plattelandsvrouwen. Ook het dorpsorgaan kon altijd op haar rekenen in de periode van nieten en rapen. Uit al die bezigheden kwamen veel contacten voort. Door die contacten werd Mies Dibbits een Spaarndamse, voelde zij zich heel erg op haar plek in ons dorp.

Met haar vriendin Nel Wijtsma trok zij er regelmatig op uit, bezocht zij mooie plekjes in en buiten ons land.

En natuurlijk is zij vertrokken met lichte weemoed, maar toch meer met heel veel mooie herinneringen.

Dichter bij de kinderen

Het plan om te verhuizen was er niet zomaar. De vier kinderen wonen allemaal ver van Spaarndam, in Woudenberg, Bennekom, Vledder en in Engeland. En dan is het toch prettig als je wat dicht bij hen kunt zijn. In augustus diende zich een seniorenwoning aan in het plaatsje Bennekom, aan de rand van de Utrechtse heuvelrug.

Al begin oktober kon zij haar nieuwe woning betrekken. En ook de omgeving is inmiddels al verkend. Bennekom is een klein, toeristisch dorpje met drie supermarkten en vanwege het toerisme veel kleine winkeltjes. Er is een dienstencentrum, een koor en in de buurt haalt Mies Dibbits geitekaas bij de boer. Een contact met de Algemene Bond voor Ouderen is inmiddels gelegd.

En in haar woning is één van de kamers ingericht met Spaarndamse kunst. Een Plas, een Molenaar, een Van Geem, een Wijtsma....zo zal Spaarndam altijd dat bijzondere plekje in haar hart houden.

Want Mies Dibbits voelde zich zo vertrouwd en geaccepteerd in Spaarndam. Ze was Spaarndamse onder de Spaarndammers. Nooit zal dat gevoel van verbondenheid verdwijnen en wanneer zij op bezoek komt in ons dorp, zal er altijd even dat vonkje zijn, dat gevoel van welkom weten.

De decemberpost zal ongetwijfeld veel kaartjes uit Spaarndam bevatten. Een eerste kerst immers op een nieuwe plek, een nieuw adres: **Molenstraat 23, 6721 WK Bennekom**.

We wensen Mies Dibbits veel geluk en een fijne toekomst in de nabijheid van kinderen en kleinkinderen.

Jan Berk/Ageeth de Kuijer

Rondom het dorp

Velserbroek. De verkoop van 420 woningen in plandeel G (langs de Slaperdijk) is opnieuw uitgesteld. Voor de 160 duurdere woningen (2 tot 5 ton) meldden zich al 200 gegadigden, voor de 260 goedkopere huizen (beneden 2 ton) zelfs 1100. Op zijn vroegst in de zomer van 1995 komen er opnieuw huizen in de verkoop (plاندelen H en K).

Snelbus Velserbroek – Schiphol. Binnen drie jaar kan er een rechtstreekse busverbinding IJmuiden – Schiphol zijn, die in Velserbroek via een eigen baan toegang krijgt naar de A9. De rit Velserbroek – Schiphol kost dan 20 minuten. Waar de halte(s) in Velserbroek komen staat nog niet vast. De bus-oprit naar de A9 zal niet toegankelijk zijn voor particuliere auto's.

Een ziekenhuis bij het Delftplein? Het onderzoek naar drie bouwvarianten voor het Kennemer Gasthuis zal rond kerstmis klaar zijn. Een van de varianten (bepleit door Spaarneland en de medische staf) houdt in de bouw van een nieuw ziekenhuis nabij het Delftplein, ter vervanging van Deo en Zeewegziekenhuis. De twee andere varianten zijn: bouw van een groot nieuw ziekenhuis (800 bedden) als vervanging van de huidige drie (de voorkeur van de Provincie) en handhaving van de huidige lokaties met herverdelen van functies.

Strand en duin. De gemeente Bloemendaal overweegt een toeristen-belasting te heffen op dagrecreatie in haar duingebieden: een kwartje per persoon per dag. Zij zou ook een strook aan weerskanten van de Zeeweg opengesteld willen zien voor intensieve recreatie.

Fort Velsen. De restanten van het voormalige Fort Velsen, onderdeel van de Stelling van Amsterdam, worden gesloopt. De genieloods en een oude vuurmond worden naar elders verplaatst.

CRM-tunneltje. Dit fiets- en voetgangerstunneltje onder de A9 wordt afgebouwd en verlengd in verband met de verbreding van de A9 (straks Wijkertunnelweg).

Woonschepen zijkanaal-B. Op het inrichtings- en saneringsplan kwamen 30 reacties binnen, waaronder 25 uit Spaarndam. Het meest is bezwaar gemaakt tegen het idee van een overgangslokatie ("brutaliteit moet niet beloond worden"). De meeste fracties in de Staten-commissie opperden alle voor 1989 bewoonde schepen (70 a 75) een vaste plaats te geven. Maar niemand gaf aan hoe dat kan (het bestemmingsplan noemt maximaal 51 plaatsen) en wie de meerkosten betaalt (40.000 per ligplaats). Ook is gevraagd om riolering, maar ook daarvoor is geen financiële dekking (Velsen wil die niet betalen).

Moeras-oever langs het Noordzeekanaal. Rijkswaterstaat onderzoekt of stukken van de kale kanaal-oever (o.a. het stuk tussen Wijkertunnel en Zijkanaal-C) kunnen worden veranderd in natuurgebied. Dat zou dan gebeuren door de kanaaldijk hier en daar door te graven en een stukje landinwaarts een nieuwe dijk te leggen. In het tussengebied ontstaat zo een moerassige strook met oever- en waterplanten, aantrekkelijke schuil- en broedplaats voor vogels, vissen en amfibieën. Het Noordzeekanaal is biologisch interessant door de variatie in zoutgehalte (zout water onderin, in de hogere waterlagen zoetwater, zoeter naarmate je dicht bij Amsterdam komt). Het gaat overigens nog slechts om een studie, geld is nog niet gereserveerd.

Brug over Zijkanaal-C. De bouw van een nieuwe brug naast de huidige bij het Noordzeekanaal (zie Dorpsorgaan 1993-1) is een stapje dichterbij nu het gemeentebestuur, op verzoek van Rijkswaterstaat, het bestemmingsplan zo wil wijzigen dat de Noordzeekanaalweg daartoe kan worden verlegd.

Industrie langs Zijkanaal-C ? Het Regionaal Havencomite Noordzeekanaalgebied wil dat het gebied tussen Machineweg en Zijkanaal-C alsnog wordt toegevoegd aan het Amsterdamse havengebied en ingericht als bedrijfsterrein. Dat liet het weten in reactie op het Interge-meentelijk Structuurplan. Er is weinig kans dat het idee wordt overgenomen: het Rijksbeleid richt zich primair op Rotterdam en de positie van Spaarnwoude als buffergebied wordt sterker nu natuur in het rijksbeleid een steeds grotere rol speelt. Gedeputeerde Tielrooy reageerde meteen afwijzend.

Samenwerking Kamers van Koophandel. De beoogde fusie tot een Noordzeekanaal Kamer (zie Dorpsorgaan 1993-3) staat op losse schroeven, nu de Zaanse Kamer heeft gekozen voor samenwerking met de Kamers in Alkmaar en Hoorn. De fusiegesprekken met Haarlem en Amsterdam zijn gestaakt. Ook de samenwerking tussen die laatste twee loopt stroef.

Distelplaag. Volgens het Haarlems Dagblad wordt Spaarndam bedreigd door een distel-plaag. Het gaat om het uitzaaien van distels uit het onlangs aangeplante Noorderbos. B&W van Haarlemmerliede stellen de beheerder aansprakelijk. Maar die redeneert "Als de bomen schaduw gaan geven verdwijnen de distels vanzelf weer". Tot die tijd kan het voor aanpalen-de landbouwers wel hinderlijk zijn.

Vossen. De vossen in het recreatiegebied blijven de gemoederen bezig houden. De gemeente Amsterdam wil nu voor het landbouwgebied ten noorden van Halfweg jacht op de dieren toestaan.

Gemeente Haarlemmerliede. De gemeente zal niet meewerken aan regionale samenwer-king bij woonruimteverdeling: men vreest dat van de 12.000 woningzoekenden binnen het Gewest er velen naar Haarlemmerliede willen en dat de 200 eigen woningzoekenden dan in het gedrang komen.

De gemeente gaat achterstallige huur, rioolbelasting en CAI-bijdrage (ruim 100.000 gulden) via de deurwaarder innen. Bij 10% van de gemeentewoningen bestaat huurschuld, 5% van de huishoudens is achter met de CAI-bijdrage.

Don Bosco krijgt 100.000 gulden gemeentesubsidie in de bouwkosten van het clubgebouw (bouwkosten 290.000). Eerst moet echter zekerheid komen of op de beoogde plek gebouw kan worden (vervuilde grond).

Schiphol. Wel eens last van overkomende vliegtuigen? Schiphol wil binnen 25 jaar 3x zoveel passagiers en 5x zoveel vracht gaan vervoeren. Dan stijgen en dalen er niet 16.000 maar 50.000 vliegtuigen per jaar. De grote landelijke milieuorganisaties zijn nu grootscheeps in het geweer gekomen tegen de plannen. De Stichting Natuur en Milieu wijdt er bijna het hele november-nummer van zijn maandblad aan. En de Vereniging Milieudefensie is een landelijke actie begonnen, compleet met Opland-affiche.

Veer- en Waarderpolder. Op 10 december is de officiële start van het projekt. De graafwerkzaamheden voor de plas zijn al in volle gang.

Nieuwe huizen op Penningsveer? De grond onder de nieuwe loods van jachthaven Peetoom blijkt vervuild. Reiniging kost een miljoen. Naar verluidt wordt een oplossing gezocht door het bouwen van een 20-tal appartementen-met-boot-voor-de-deur.

Mooie Nel. De gemeente Haarlemmerliede wil een snelle politieboot aanschaffen om te kunnen optreden tegen speedboten.

Vissen in Mooie Nel en Liede. De onderhandelingen tussen Hengelsportvereniging Haarlem en het Recreatieschap hebben nog niet tot resultaat geleid. Het Schap wil het vissen met twee roofvishengels (snoek en snoekbaars) aan banden leggen en het peuren verbieden, en bovendien de pachtsom verhogen van 300 tot 2.500 en op den duur 5.000 gulden. Komt er geen overeenstemming, dan zal na 1 januari alleen het vissen met een gewone hengel mogelijk zijn.

Windmolens Schoteroog. De gemeenteraad gaf inmiddels toestemming de molens af te breken. Maar verzocht het EBH al het mogelijke te doen om ze in bedrijf te houden. Het EBH probeert nu ze voor een gulden te verkopen aan een particulier (een producent van molens), die ze na reparatie onderbrengt in een apart bedrijfje, waarvan het EBH dan de stroom koopt. Zo zou er nog iets overblijven van de molens, die nog voor 1 miljoen in de boeken staan. Voor 1 december valt een beslissing.

Recreatieschap. De adviezen van Rijnconsult zijn door het bestuur in hoofdlijnen overge-nomen. Gevolgen: de doelstelling wordt "recreatie én natuur" (niet meer: "recreatie en toerisme"), de exploitatiekosten worden drastisch omlaag gebracht, golfbaan en campings gaat men verpachten en de boerderijen verzelfstandigen (onder stringente voorwaarden). Gewerkt wordt aan een "zoneringsplan", dat de basis zal vormen voor inrichtings- en beheersplannen. Onderscheiden worden 3 hoofdzones:

- "entreegebieden", met basisrecreatievoorzieningen (speelweiden, cafe-restaurant, informa-tievoorziening, fietsverhuur, e.d.). Dat worden er vijf: Westbroek, Oostbroek, Houtrak, Veerpolder, Vondelweg.
- gebieden voor "intensieve recreatie", met specifieke voorzieningen (golf, ski, e.d.). Dat worden: Oostbroek en Buitenhuisen.
- gebieden voor "extensieve recreatie" (fietsen, wandelen, paardrijden, enz.).

Fort Zuid. De reacties op de voorstellen zijn eind november in het bestuur van het Recreatieschap besproken. De aanpak zal worden: eerst bepalen welke functies het Fort krijgt (in samenhang ook met het "zoneringsplan"), dan een ondernemer zoeken die als exploitant en beheerder kan optreden (dat kan ook een stichting zijn) en uiteindelijk in overleg tussen Schap en ondernemer een concreet programma uitwerken. Een beslissing is pas over jaar te verwachten. Daarna zal er nog geruime tijd zijn voor de realisering (wijziging bestemmingsplan).

Baggerslib Groot-Haarlemmermeer. De Wet bodembescherming zal zo gewijzigd worden, dat over twee jaar waterschappen verantwoordelijk worden voor het saneren van verontrei-nigde waterbodems (dus niet langer gemeenten en provincies). Waterschap Groot-Haarlem-mermeer heeft een planning klaar tot het jaar 2006. Volgend jaar gaat men 16 km niet-verontreinigde sloten en vaarten op diepte brengen. Voordat ook verontreinigd slib kan worden gebaggerd moet men eerst opslagdepots hebben. Geld daarvoor wordt al gereser-veerd, over geschikte plaatsen onderhandelt men met de gemeente Haarlemmermeer.

**Terugblik op het feestelijke concert van 8 oktober 1993
ter ere van het 85-jarig bestaan
van het Spaarndams Gemengd Koor**

Feestelijk Concert
ter gelegenheid van het
85-jarig bestaan
van het
Spaarndams Gemengd Koor

op
Vrijdag 8 Oktober 1993
in het dorpshuis te Spaarndam
aanvang 20.00 uur
Toegang: f 12.50 incl. programmaboekje a/d zaal

In deze decembermaand speelt het Spaarndams Gemengd Koor weer een rol van allure in ons dorp. De gezamenlijke Dorpskerstzang immers is een gebeuren waarbij het SGK niet meer is weg te denken. En velen zullen, bij het zien en horen van het koor, weer even terug denken aan die fantastische avond in oktober.

Die achtste oktober leek het of er in Spaarndam iets heel bijzonders plaatsvond.

Allie parkeerplaatsen in de omgeving van het Dorpshuis stonden vol met auto's van veelal niet-Spaarndammers. De dorpsgenoten zelf kwamen op de fiets of lopend. Allen op weg naar het bijzondere concert dat die avond zou plaatsvinden en dat gegeven zou worden door de mooiste stemmen van Spaarndam: ons Spaarndams Gemengde Koor. Een koor van bijna louter Spaarndammers en dat zijn er zo'n zestig.

Het Dorpshuis kreeg een ongekend aantal mensen binnen. Was er wel eens ooit eerder zoveel volk geweest? Deze avond deed het dan ook zeer zeker zijn naam "Dorpshuis" eer aan. Immers: het leek of het hele dorp aanwezig was.

Programmaboekje

Al bij binnenkomst is de sfeer feestelijk en de stemming aanwezig. Een mooi uitgevoerd programmaboekje is er voor iedere bezoeker die zijn entreebewijs kan tonen. Een programmaboekje met de notulen van 85 jaar, geleden toen L. J. Valentgoed de secretaris was; een voorwoord door Jan in 't Veld, waarin de naam Van het Kaar niet onvermeld blijft: immers, Ernst van het Kaar leidde dit koor 40 jaar; biografieën van de huidige dirigent Piet Roelofsen, de sopraan Annette de Rozario en alt Alison Metternich; Bas Pollard en Wim Leising van het Crea Kamerorkest en onze dorpsgenoten Ingrid en Ewout van Dingstee. Fantastisch dat het koor deze twee talenten heeft uitgenodigd! Ook in het programmaboekje een korte beschrijving van de componisten, foto's van een rommelmarkt en een foto van het koor.

Het koor telt 23 sopranen, 24 alten, 7 tenoren en 6 bassen. Het oudste lid van het koor en tevens de oudste in leeftijd is mevrouw Bakker-Klomp. Ze is lid geworden in 1932 en is inmiddels 82 jaar. Toen mw. Bakker op het koor kwam was het een klein koor, er waren toen slechts twee alten. Er is veel veranderd in die jaren.

Het jongste lid van het koor is de 23 jarige Linda Bischof. Ze zingt als alt ruim een jaar op het koor. De donderdagavond wordt wekelijks vrij gemaakt voor de repetitie en is nauwelijks nog weg te denken. De sfeer is gemoedelijk en zoals dat verwacht kan worden van een dorp als Spaarndam, kent men elkaar en is de gezelligheid zeker troef tijdens de repetities. Naast de gezelligheid echter is het ook hard werken en dat zal deze avond getoond worden.

Face-lift

Een trotse voorzitter Jan in 't Veld heet het grote aantal bezoekers van harte welkom. Hij zegt trots te zijn dat er zoveel belangstelling is voor dit jarige koor. Hij overziet de gymzaal en stelt met tevredenheid vast dat er geen stoel meer voorhanden is, hetgeen betekent dat er 500 mensen aanwezig zijn!

Alvorens tot het concert over te gaan, vestigt hij ook nog even de aandacht op de nieuwe kleding. Het koor heeft een face-lift ondergaan. Inderdaad: het blauw van vele jaren is veranderd in een mooie diepe kleur steenrood. Het was niet eenvoudig om het ieder naar de zin te maken, maar een enquête onder het koor bracht uitkomst. Dag en nacht is er door de koorleden zelf en door vrijwilligers gewerkt aan deze prachtige kleding.

Lang kan het welkomstwoord niet duren: koor en bezoekers zijn in afwachting van wat er komen gaat.

Bruisend

Het concert begint. De opening is vrolijk en heel zuiver. Piet Roelofsen toont dat er een eenheid bezig is. Met zo'n bruisend en enthousiast mens als dirigent, lijkt het een feest om met zo'n koor te mogen meezingen. Niet alleen heeft hij de leiding over het Spaarndamse koor, ook in Haarlem leidt hij diverse koren. Na afloop vertelt hij dat er toch wel degelijk verschil is tussen een Haarlems koor en een koor uit een dorp, dit dorp Spaarndam. Men kent elkaar beter, het is een hechtere gemeenschap en naast het culturele aspect speelt ook het sociale een belangrijke rol.

Na twee Italiaanse stukken volgt het prachtige Franse "Prière", begeleid door de piano. A capella volgen "Drei Volkslieder" van Mendelsohn en dan komt het bijzonder mooi uitgevoerde "Hirtensor" van Schubert. Zowel koor als pianobegeleiding daarbij getuigen van grote klasse.

Mooie stemmen van alt en sopraan glijden ons door de avond heen. Voor de pauze zijn er drie heel bekende liederen te horen: het Slavenkoor van Verdi, Aunt Dinah has blowed the horn van Joplin en met het prachtige Cent milles chansons van Magni gaat een welverdiende pauze in.

Hulde voor het personeel achter de bar: iedereen is voorzien van koffie voor de pauze weer voorbij is! Om binnen een half uur een menigte van 500 mensen te verzorgen, dat is goed teamwork!

Van Dingstee

Na de pauze wordt aandacht gevraagd voor onze dorpsgenoten Ingrid en Ewout. Ingrid komt het podium op met haar viool, Ewout met zijn cello. Het dubbelconcert voor viool en cello is bij hen in goede handen.

Samen staan ze daar op het podium van de gymzaal waarvan ze het interieur zo goed kennen door de jaren dat ze daar hun gymnastiekuurtjes doorbrachten toen ze op de basisschool zaten. Nu hebben ze zelf de leiding: in hun eigen dorp, hun eigen dorps huis. En in de zaal zitten hun ouders en zusje Marjolein trots te zijn. En terecht!

Nu treden ze op voor 'eigen' mensen en dat zal ongetwijfeld moeilijker zijn dan een optreden voor een volle concertzaal zonder 'bekenden'!

Samen met het Crea Kamerorkest dat onder leiding van Bas Pollard zo ongelooflijk veel spirit toont, maken Ingrid en Ewout van deze avond iets bijzonders. Het applaus is dan ook terecht groot.

Het einde van het concert laat ons het Gloria van Vivaldi horen. Ook hierbij weer het Crea Kamerorkest. Een waardige afsluiting.

Wanneer na het ovationele applaus aan het koor de gebruikelijke bloemenhulde kan beginnen, blijft het applaus lang aanhouden. Koorleden, solisten, strijkers, dirigenten: iedereen kan met volle tevredenheid terug kijken op deze grootse avond.

Als vanzelfsprekend komt er een toegift: het met overgave en opluchting over de goede afloop gezongen lied "In my room" waarbij je had kunnen denken: "In my village".

Na afloop blijven velen nog lange tijd napraten. De sfeer voor achten was feestelijk. Na afloop, tegen elven is hij nog feestelijker. Er zijn felicitaties voor dirigent, voorzitter, leden van koor en orkest en solisten: niet alleen voor het 85 jarig bestaan, maar meer nog voor dit feestelijke concert.

Spaarndam heeft genoten en hoopt nog oneindig veel jaren te kunnen blijven genieten van zijn eigen Spaarndams Gemengd Koor.

Ageeth de Kuijer

Een cassettebandje van het concert is voor f 10,- verkrijgbaar bij:
J. in 't Veld, IJdijk 12, tel. 374559 en Ans Goebert, Nijestraat 1, tel 379018.

Speeltuinvereniging "Nieuw Leven"

Winterprogramma

dinsdagavond 19.00-20.15

MEISJESCLUB

meisjes van 8 t/m 14 jaar kunnen zich krea-
tief uitleven

inlichtingen: tel. 383899

woensdagavond 19.30-20.30 en 21.00-22.00

KEEP FIT

conditie-oefeningen op muziek, ook voor
mannen

inlichtingen: tel. 388602 of 390958

donderdagavond 19.00-20.00 en 20.30-22.00

BOOTJESCLUB

twee groepen: 6 t/m 10 jaar en vanaf 11 jaar
inlichtingen: tel. 381436

vrijdagavond 19.30-20.30

SLANKCLUB O Q

afslanken onder deskundige leiding

inlichtingen tel. 271601

een aantal keren per jaar KINDERDISCO voor kinderen van 9 t/m 14 jaar

Programma-overzicht jubileumweek SV Spaarnwoude

1 t/m 6 maart 1994 (krokusvakantie)

dinsdag 1 maart

14.00 - 16.30 uur:

19.00 - 00.30 uur:

woensdag 2 maart

14.00 - 16.30 uur:

19.00 - 00.30 uur:

Een Amerikaanse middag voor de jeugd.

Feestelijke openingsavond met 'live' muziek.

Een gezellige Doe-middag-kreatief voor de jeugd.

Europacup-voetbal: AJAX - PARMA

Super TV-scherf (4 m2), tribune en stadion-atmosfeer!

Na afloop: Demonstratie Mini Race-auto's.

donderdag 3 maart

14.00 - 16.30 uur:

19.00 - 00.30 uur:

vrijdag 4 maart

14.00 - 16.30 uur:

19.00 - 00.30 uur:

zaterdag 5 maart

09.30 - 11.30 uur:

Derde-Wereldspel voor de jeugd.

Een Reusachtige avond met 'live' muziek.

Casino voor de jeugd. Gepaste kleding gewenst.

Casino met 'live' muziek. Gepaste kleding gewenst.

Feestelijk Dorps-Ontbijt met medewerking van het Spaarndams
Gemengd Koor. Hoe u aan de kaarten kunt komen? Let op in
januari 1994.

Receptie van de jubilerende afdelingen:

Voetbal 75 jaar en Softball 25 jaar.

Tijdens de receptie een attractie voor de kinderen.

Feestavond

19.00 - 01.30 uur:

zondag 6 maart

11.30 - 13.45 uur:

13.45 - 14.30 uur:

15.00 - 15.30 uur:

16.00 - 17.00 uur:

Lunch voor oud-leden (alleen voor genodigden)

Attractie waarvan u echt zult opkijken.

Zó kan er ook gedanst worden.

Trekking van de Bierviltjes/Rabobank-loterij.

Trekking van de SV Spaarnwoude-loterij (lotenverkoop tijdens de
jubileumweek).

Afsluiting jubileumweek met ...VUURWERK.

18.30 uur:

(Het jeugdprogramma is afgestemd op kinderen van 5 t/m 12 jaar)

Jubileumgeschenken Kruisvereniging

Bij het feestelijk jubileum van de Kruisvereniging Spaarndam Haarlemmerliede e.o. verzocht
het bestuur van de 100 jarige vereniging om geen bloemen e.d. te geven, maar geld te storten
voor een passende bestemming in onze omgeving.

Dit verzoek heeft in totaal f 1000 opgeleverd.

Het bestuur van de Kruisvereniging dankt hierbij alle goede gevers.

De jubileum-giften hebben de volgende bestemming gekregen:

Voor de St. Franciscusschool in Haarlemmerliede f 500.

Voor de zwemvereniging de Doodaars te Spaarndam f 250.

Voor de jeugdvereniging Don Bosco f 250.

Reeds eerder werd door de Kruisvereniging f 1000 geschonken aan de Spaarneschool, voor
de aanschaf van rubber tegels op de speelplaats. Een zelfde bedrag werd beschikbaar gesteld
voor de bejaardenreis.

de secretaris van de Kruisvereniging Spaarndam Haarlemmerliede e.o.

[illegible]

Stop Overlast Schiphol - Spaarndam

correspondentieadres: Westkolk 4

2063 JR Spaarndam

De toename van (geluids-)overlast van vliegtuigen over en boven ons dorp verontrust een groeiend aantal mensen. Langzamerhand dringt door dat dit nog maar het begin is van een véél groter geweld dat zich over ons gaat uitstorten.

In het kader van de dorpsraad is een aantal mensen aan het werk gegaan om te bekijken/bestuderen op welke wijze wij duidelijk kunnen maken dat er **grenzen** zijn aan de **groei** van **overlast** van Schiphol. Met name overlast voor ons leefmilieu - in geluid en uitstoot van afval-gassen - die haar gevolgen heeft voor de volksgezondheid.

Juist nu de inspraakprocedure start rondom de uitbreiding van Schiphol is het zaak te laten horen wat de omgeving aan eisen stelt voor haar leefklimaat.

Rondom Schiphol hebben zich veel groepen gevormd van verontruste mensen. Zij hebben zich weer gebundeld in de Stichting Platform Leefmilieu Regio Schiphol.

De gevormde werkgroep is als ondersteuning van de dorpsraad ingesteld en noemde zich **Stop Overlast Schiphol Spaarndam**.

Onlangs ontving u een brief én een enquête van SOS-Spaarndam. Om een juist klankbord te zijn van ons dorp verzoeken wij u dringend uw mening weer te geven op het enquêteformulier en dit in te leveren voor 20 december in een van de bussen die in het dorp daarvoor geplaatst zijn: het Dorpshuis, de Adalbertusschool en de Spaarneschool.

Hebt u andere ideeën of wilt u actief zijn, of hebt u op andere wijze een bijdrage te leveren, S.O.S. Spaarndam is bereikbaar aan de Westkolk 4 - 2063 JR Spaarndam.

Per telefoon kunt u met de werkgroep contact zoeken via de heer Jan Vos, telefoon 023 - 374362.

We houden u, via het Dorpsorgaan, op de hoogte van de activiteiten die de werkgroep gaan ontwikkelen.

Hanneke Luijzte

Schiphol, een bron van nog meer ergernis

De leden van de werkgroep SOS Spaarndam hebben niets tegen vliegen en ook niets tegen vliegtuigen. Maar het wordt anders als je meer en meer wordt geconfronteerd met vliegtuiglawaai boven je dorp. De tijdelijke sluiting van de Buitenveldertbaan heeft ook Spaarndam het nodige extra vliegtuiglawaai gegeven. Niet alleen overdag, maar vooral ook 's nachts. Ongetwijfeld kent u ook het vliegtuig van tien voor half twaalf of dat van half vier (in de nacht!).

De voorgenomen uitbreiding van Schiphol belooft voor ons dorp niet veel goeds. De vijfde baan (parallel aan de huidige Zwanenburgbaan) zal voor Spaarndam ongetwijfeld heel veel last betekenen. De tot nu toe vrijgegeven kaartjes met geluidscontouren, uitgedrukt in KE, laten zien dat Spaarndam net (maar dan ook heel erg n t) buiten de lijn van 35 KE komt te liggen. Nou ja, denk je dan in je onschuld, als de heren en enkele dames piloten zich dan netjes aan hun luchtweggetje houden is er niks aan de hand. Maar als je dan bedenkt dat lang niet alle vliegtuigen zich houden aan de voorgeschreven (!) S-bocht, dan slaat de schrik je om het hart. Onlangs waren negen leden van de werkgroep, begeleid door de voorzitter van onze dorpsraad, op werkbezoek in het Aviodome. In het hol van de leeuw werd daar door drie heren tekst en uitleg gegeven.

De heren Oude Weernink (manager omgevingscommunicatie), Ten Hove (beleids- medewerker milieu) en Van Kleef (Luchtvaart-inspectie) werden geconfronteerd met een groot aantal vragen onzerzijds. Met natuurlijk ook de vraag: hoe kan het dat 's nachts tegen de afspraken in toch vliegtuigen over Spaarndam komen.

Tja, zei de heer Van Kleef, als er van de route wordt afgeweken zijn de redenen veelal zeer complex. De vliegers volgen, als het goed is, zeer nauwgezet de instructies van de verkeersleiding. Althans, dat is de bedoeling. Als de vlieger toch een scherpere bocht maakt is daar altijd wel een reden voor.

Daar zit je dan, wat moet je met zo'n antwoord. De verantwoordelijkheid wordt onduidelijk gemaakt. Een vliegtuig vliegt nu eenmaal wel eens uit de bocht, zoals de heer Van Kleef dat uitdrukte.

Ondertussen waren enkele werkgroepleden al acties aan 't uitdenken: elk nachtelijk vliegtuig boven Spaarndam vastpinnen om op die manier de identiteit te kunnen vaststellen. Vervolgens een aanklacht indienen bij justitie.

En natuurlijk veel bellen naar de klachtenlijn, liefst door zo veel mogelijk verschillende mensen, want in de overzichten van de Commissie Geluidshinder Schiphol worden frequente bellers met veel klachten apart geregistreerd, zodat veel klachten later kunnen worden gebagatelliseerd. Dat gebeurde die avond ook al enigszins.

Al met al kregen we het gevoel dat veel vragen niet of nauwelijks beantwoord konden worden. Altijd werd er wel gewezen op een niet aanwezige deskundige of naar de politiek.

Want in Den Haag zullen de komende tijd de beslissingen vallen. Binnenkort zal het kabinet de eerste knopen doorhakken en waarschijnlijk kiezen voor de al genoemde vijfde baan.

Als u het niet erg vindt dat over een aantal jaren iedere drie minuten een vliegtuig laag over komt, moet u niet verder lezen. U bent dan een liefhebber van veel lawaai, u luistert niet naar anderen (dat kan dan toch niet meer) en u hoeft ook niet via een gesprek iets aan anderen mee te delen.

U heeft dan waarschijnlijk ook geen kinderen op een Spaarndamse school, zodat u niet zult merken dat ook die helemaal gek worden van het lawaai en u verwondert u dan ook niet over de achterstand van de kinderen. Iedere drie minuten moet de leerkracht de uitleg onderbreken, omdat de menselijke stem in volume te kort schiet.

U leest toch door, want dit geschetste beeld is ook u wat te gortig. Juist, u wordt ongerust met zijn allen. Wij hebben echter niet veel tijd meer.

Binnenkort start de inspraakprocedure op de PKB: de Planologische Kernbeslissing. En alleen een massaal nee tegen de huidige plannen kan misschien het tij nog doen keren. In ieder geval is het nodig dat de door alle groepen uit het Platform Leefmilieu Schiphol gewenste milieuvariant zal worden uitgewerkt en meegewogen.

De Stichting Natuur en Milieu pleit daar al een tijdlang voor. Nee, zeggen de beleidsmakers. Later misschien en je krijgt nu ook de nodige gegevens niet om het zelf uit te werken.

Prima plannen zoals die er nu liggen, zegt gedeputeerde Geert de Boer (PVDA! Milieuzaken!, ex-werknemer van Schiphol!) nog onlangs in een interview in het Haarlams Dagblad.

Dat weten we dan ook weer: van Gedeputeerde Staten hoeven we voorlopig geen steun te verwachten. De landelijke politiek dan: tijdens een hearing voor Haagse politici in Hoofddorp kon je de meningen al wat proeven. Het CDA: vóór Schiphol. Uitbreiden en wel snel. En ga maar ergens anders wonen. PVDA: leek gevoelig voor de milieuvargumenten bij monde van kamerlid Van Gijssel. Maar uiteindelijk geen steun voor de milieuvariant. VVD: van 't zelfde.

D'66: veel geblabla en verder niks. Groen Links: zoals te verwachten vóór de mileuvarianten en tégen een rigoureuze groei van Schiphol. Binnenkort zijn er verkiezingen en we zullen de partijen en de kandidaatkamerleden dus moeten bestoken met de mening van het volk.

Als u dus ook maar enigszins van vliegtuigoverlast verschoond wenst te blijven, steun ons dan in het bundelen van alle krachten. Krachten die al bestaan in het Platform Leefmilieu Schiphol. Meer dan 40 groepen zijn daar verenigd en proberen samen een vuist te maken. Maar al die groepen hebben een achterban nodig om die vuist zo groot en zo sterk mogelijk te maken. Een vuist die nog krachtiger aan het worden is door de acties van Milieudefensie. Schiphol zal het speerpunt worden van de actieve vereniging. Eerst nog ludiek en vrolijk, maar het ziet er naar uit dat het middel "harde" actie wel eens nodig zal kunnen zijn.

Kortom: er hangt ons heel wat boven het hoofd. Help ons dus. Ga mee als het nodig is. Laat uw stem horen, we hebben u nodig.

Kees Duinker

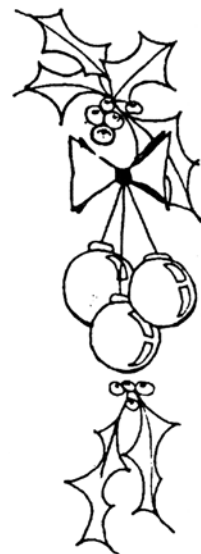
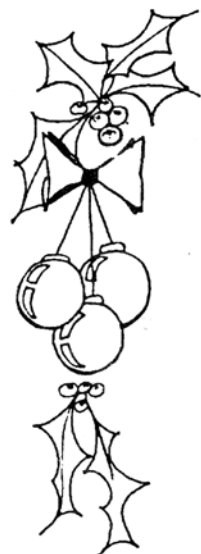

Dorpskerstzang

Spaarndam

dinsdag 21 dec 20.00 uur

NH-Kerk

Vervoer

Mocht u aangewezen zijn op vervoer en beschikt u zelf niet over een eigen vervoermiddel, dan kunt u daarover contact opnemen met het Dienstencentrum Spaarndam op dinsdag, woensdag of vrijdag van 9.30 – 10.30 uur, telefoon 39 08 91.

Dorpsagenda

di	14 - 12	kerstmiddag bejaardensociëteit, Dorpscentrum
vr	17 - 12	alg. ledenvergadering Tennisvereniging, Dorpscentrum
vr	17 - 12	kerstavond biljartvereniging, Dorpscentrum
za	18 - 12	jeugdbijeenkomst Nova Zembla, Dorpscentrum
di	21 - 12	Dorpskerstzang, NH-Kerk
di	21 - 12	kerstavond Plattelandsvrouwen, Dorpscentrum
di	21 - 12	wild-avond biljartvereniging, Dorpscentrum
	28/29 - 12	zaalvoetbaltoermooi jeugd Spaarnwoude, Dorpscentrum

wo	5 - 1	nieuwjaarsreceptie, Dorpscentrum
di	11 - 1	Ned. Bond v Plattelandsvrouwen, Dorpscentrum
di	8 - 2	Ned. Bond v Plattelandsvrouwen, Dorpscentrum
di	1 - 3	Begin Jubileumweek SV Spaarnwoude

Privéberichten

De heer E. Huttinga heeft ons laten weten dat hij op 22 november zijn woning op IJdijk 27 definitief verlaten heeft en is gaan wonen in de "Schoterburcht", Schotersingel 4 Kamer 304, 2021 GE Haarlem. Zijn nieuwe telefoonnummer is 023-261760.

